

A început stagiunea normală a televiziunii. A trecut vara, s-au rărit concediile, televiziunea lucrează cu (mai) toate forțele, autoexigența a revenit și ea la normal, lucrurile sînt luate mai în serios, se gîndește mai la rece, se lucrează mai la cald. Au început să se transmită multe emisiuni interesante, și crește riscul de a deveni, cu toții, prizonierii televizorului. Noroc că mai sînt și reportaje plicticoase, dialoguri insipide, reclame pentru restaurante, altfel ne-am aservi cu totul și definitiv paralelipipedului cu geam.

Filmele sînt în proporție de 80% bune sau foarte bune (este handicapată serios Direcția Difuzării Filmelor, care, firește, nu poate întreprinde o selecție atît de riguroasă). s-a încercat o prezentare a neorealismului într-un ciclu de cinematecă (gest cultural și estetic remarcabil), a fost rețut, la dorința telespectatorilor, *Oedip rege* al lui Passolini, dovedindu-se încă o dată că nu există „filme pentru cinefili”, că filmele sînt pentru toată lumea, iar televiziunea are posibilitatea de a face educația estetică a spectatorului de cinema pe o cale simplă, eficientă și „în prețul biletului”.

Din ce în ce mai bine se înfățișează *Studioul N*, patronat de Catinca Ralea și Tudor Vornicu, interlocutori inteligenți și simpatici, mai ales cînd au despre ce discută. Iar în ultimele emisiuni au avut. După un debut cam anost, surprinzător de anost, un fel de emisiune de umplutură, *Studioul N* a izbutit să iasă din tradiția incertă a vechilor telearzavaturi duminicale, devenind o personalitate, sau aproape o personalitate. După absolut fastidioasele interviuri cu J. P. Belmondo și M. Jobert, s-a demonstrat că se pot obține și interviuri bune: Peter O'Toole, René Maheu, Peter Brook. Și fiindcă la capitolul teatru nu vom avea nimic de spus (deoarece nici televiziunea n-a avut nimic de spus în această perioadă), vom

ține o idee a lui Peter Brook, unul din cei mai mari regizori contemporani, o idee pe care n-o putem transcrie textual, dar care ni se pare foarte importantă: *teatrul nu e muzeu, nu e trecutul văzut prin binoclu, teatrul înseamnă experiență, spontaneitate, acum și aici*. Aceasta o spune un regizor care a montat și Shakespeare, și spectacole despre Vietnam.

Televiziunea a intrat în posesia celui mai interesant serial polițist, din cîte s-au perindat prin fața noastră în decursul anilor — *Incoruptibili*. — care, deși inegal ca tensiune dramatică, este mereu autentic, mereu social, mereu bine jucat și bine ritmat, copiii au căpătat (din nou) excelentul serial cu *Huckleberry Finn*, *Tom Sawyer* și *Becky*, ingenioasă combinație între *Mark Twain* și mitologia universală, între filmul jucat și filmul de animație, apoi filmele-divertisment de duminică, alese dintre cele mai populare și mai bine lucrate. Redacția de film a televiziunii se descurcă deocamdată ireproșabil.

În așteptarea unor piese de Marin Sorescu, pe care televiziunea l-a ignorat ca autor dramatic, am urmărit cu plăcere un film de poezie Sorescu, realizat de Dumitru Dinulescu. Cred că filmul de poezie (și numesc astfel, în lipsa unui termen consacrat), este cea mai originală — în sensul de personală — creație a televiziunii, este un moment specific și semnificativ de despărțire (de literatură, de cinema, de scenă), sau, mai exact, de sinteză (literatură, cinema, scenă, muzică).

În sfîrșit, un cuvînt de laudă pentru simplitatea, precizia, ironia și tactul cu care Ion Bucheru susține cea mai dificilă emisiune: Poșta televiziunii, retorta complicată care unește dorințele, separă gusturile, desface enigmaticele și confecționează iluziile. Și un reproș: nu este cazul să ne justificăm pentru folosirea unui termen perfect integrat limbii, cum ar fi *urban* — *urbanitate*, numai pentru că un corespondent ține să ne amintească un lucru pe care-l cunoaștem cu toții, și anume că oamenii de la țară se exprimă de multe ori mai civilizată, mai cu bun simț decît unii dintre cei ce trăiesc în mediul urban. Dacă e să admitem toate rezervele de acest tip, atunci va trebui să ne cerem scuze ori de cîte ori vom folosi, de pildă, sintagme de genul *ideal nobil*, *caracter nobil*, *misiune nobilă*, fiindcă, dragă doamne, nu nobilii, nu numai nobilii, ci în primul rînd... Și ne pierdem timpul.

Dumitru Solomon